

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Anastasija Levina

**Kriminalistické učení o oběti trestného činu
(kriminalistická viktimologie)**

Diplomová práce

Abstrakt

Vedoucí diplomové práce: Prof. JUDr. Jan Musil, CSc.

Katedra trestního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 03. 05. 2023

Kriminalistické učení o oběti trestného činu (kriminalistická viktimologie)

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá otázkou kriminalistické viktimologie neboli nauky o oběti trestného činu. Poskytuje stručný náhled na to, co jsou viktimologie a kriminalistická viktimologie; zda (a jak) můžeme určit, kdo se stane potenciální obětí a jaké faktory toto riziko zvyšují; jaké typy obětí existují a čím se mezi sebou liší oběť a poškozený. Pojednává i o ryze legislativní úpravě. V rámci České republiky provádí určitým historickým exkurzem, jak to bylo před přijetím zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, a umožňuje náhled na systematiku tohoto zákona a co tento zákon upravuje. Poskytuje informace i o těch nejdůležitějších předpisech, upravujících postavení oběti na poli mezinárodním. Pro porovnání je také nahlédnutí do analogické právní úpravy Slovenské republiky.

Řeší se i otázka kriminalistických stop: jak je můžeme rozdělit na kategorie a subkategorie, jaký mají význam jak v obecně rovině, tak i v úzké vazbě na osobu oběti. Nastávají situace, kdy právě ona je jediným zdrojem důkazů a informací o trestném činu obecně. I této problematice se diplomová práce věnuje, mluví o třech nejčastějších metodách (výslechu, konfrontaci, rekognici) za jejichž použití se od oběti získává potřebná informace. Zabývá se i otázkou, jaký může být vztah mezi obětí a pachatelem a kdo nakonec může být více odpovědný za odehrání se trestný čin.

Nastiňuje i problematiku křivých obvinění a věrohodnosti výpovědí, s větším důrazem na křivá obvinění ze sexuálních trestných činů. Zabývá se i problémem opačným, a to sekundární viktimizací. Ukazuje, v čem může spočívat a kdo je nejčastějším původcem, jaké předsudky a stereotypy stále přetrvávají v odborné společnosti a u široké veřejnosti. Zároveň se snaží nastínit, jak by se sekundární viktimizace dala minimalizovat. Zmiňuje se i o nevládních neziskových institucích pomáhajících obětem v České republice.

Klíčová slova: kriminalistika, viktimologie, oběť